NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 4 (VIII) № 4. Warszawa. Kwiecień 1926 r.

WŁADZE NACZELNE I INSTYTUCJE CENTRALNE ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO.

15.III.1926.

NACZELNA RADA HARCERSKA.

Członkowie z wyboru i kooptowani: Jadwiga Ackermanówna, Mieczysław Chmielewski (ustąpił 1.XI. 1925), Bernard Chrzanowski, Stanisława Czajkowska, Bohdan Domosławski (ustąpił 1.XI 1925), Henryk Glass, Jan Grabowski, Olgierd Grzymałowski, Henryk Karczewski, Zbigniew Kowalewski, Olga Małkowska, Tadeusz Maresz, Ks. Jan Mauersberger, Władysława Martynowiczówna, Marja Mudrykówna, Antoni Olbromski, Gen. Aleksander Osiński, Wanda Prażmowska, Józef Ratajczak, Helena Sakowiczówna, Stanisław Sedlaczek, Ks. Fabjan Szczerbicki, Marja Uklejska, Zofja Wilczyńska, Marja Wocalewska, Zofja Wocalewska.

Członkowie z urzędu: Przewodniczący Zarządów Oddziałów Z. H. P.

KOMISJA REWIZYJNA.

Joanna Hersowa, Kazimierz Morawski, Wojciech Rudnicki, Mirosław Sawicki, Karol Woyzbun.

NACZELNY HONOROWY SĄD HARCERSKI.

Michał Czajkowski, kpt. Emil Jerzy Czerniawski, Ignacy Kozielewski, Helena Śliwowska, Marja Uklejska.

NACZELNY ZWIĄZKOWY KAPELAN HARCERSKI.

Ks. Antoni Bogdański.

KOMISJA ODZNACZEŃ.

R. Bniński, Gen. Józef Haller, Ks. J. Mauersberger, Dr. T. Strumiłło.

KOMISJA PRAWA HARCERSKIEGO.

Przewodniczący Ignacy Kozielewski.

KOMISJA STATUTOWO-REGULAMINOWA.

Przew. M. Czajkowski, J. Grabowski, M. Sawicki, St. Sedlaczek, M. Wocalewska.

NACZELNICTWO Z. H. P.

Przewodniczący Z. H. P. Roman Bniński, Wice-Przewodn. Z. H. P.: Gen. Aleksander Osiński, Wice-Przewodn. i Naczelnik G. K. M. Stanisław Sedlaczek. Wice-Przewod. Marja Wocalewska; członkowie: Stanisława Czajkowska, Bohdan Domosławski, Olgierd Grzymałowski, Jan Grabowski, Marja Uklejska.

N.R.H. powołała 1.XI. r. 1925 w miejsce dha B. Domosławskiego, który zrezygnował z powodu choroby dh W. Niklewicza, a gdy ten zrzekł się, N. kooptowało dha H. Karczewskiego, w miejsce dhny Uklejskiej — N. R. H. powołała dhnę Z. Wilczyńską.

Sekretarjat Generalny: Sekretarz Gen. Olgierd Grzymałowski, Kierown. kanc. Irena Szulcówna-Sedlaczkowa, protokulantka i korespondentka: Jadwiga Bigoszewska, Kierownik Komisji Muzealnej Z. H. P. Kazimierz Kłossowicz, Biuro filatelistyczne zostało przydzielone do Wydziału Zagranicznego G. K. M.

Dział Skarbowy: Skarbnik i Kier. Dz. Henryk Karczewski, zastępca Ewelina Strzyżewska, Kier. Wydz. Opłat Stałych Lech Grabowski, doradca prawny mec. Michał Skoczyński.

Centralna Komisja Dostaw Z. H. P. Prezes Zarządu Henryk Karczewski, członkowie: B. Domosławski, B. Rutkowski, Kierown. C. K. D. Z. H. P. Cz. Uhma.

Komisja Loterji na Budowę Związkowej Stanicy Harcerskiej. Prezes Antoni Czerwiński, od 1.VI. 1925 Tadeusz Uhma, członkowie: St. Czajkowska, B. Domosławski, K. Nowak, J. Radzimińska, W. Jakubowski, St. Jacyna, L. Trzetrzewińska, M. Biesiadowa, W. Grin, J. Iwasiewicz, Z. Dziewanowski, J. Samulakówna, A. Górski.

Główna Kwatera Żeńska: p. o. Naczelniczki Zofja Wilczyńska, Sekretarka Helena Babiańska, Kierown. Wydz. Progr. Wł. Martynowiczówna, Kier. Wydz. Zagr. Zofja Osińska, Kier. W. Międzynarodow. Zofja Callierowa, Kier. W. Prasowego Zofja Gołębiowska, Kier. Wydz. P. W. Marja Podhorska.

Główna Kwatera Męska: Naczelnik h. St. Sedlaczek.

I. Wydz. Ogólny: Kierown. ph. J. Trzpil przyboczny N. G. K., współpracownicy: A. Cepiel, R. Toeller, M. Jegorow, St. Kaczmarz—jednocześnie współpracownicy Bibljoteki N.; J. W. Kowalski, pd Br. Myśliński. (do 1. VII. 1925 kierow. wydz. był ph. Z. K. Byczyński.)

II. W. Organizacyjny: Kier. ph Wł. Czapliński, współpr.: Grygiel, St. Manasterski, pd K. Wojtczak. (do 1.VII. 1925, kier. wydz. był ph A. Heidrich).

III. W. Obozów i Wycieczek: Kier. h. T. Maresz.

IV. W. Programowy.: Kier. h. Sedlaczek, współprac. ph K. Gorzkowski.

V. W. Kształcenia Instruktorów — (vacat)

VI. W. Osobowy: Kier. ph Wł. Czapliński, zast. kier. pd A. Czapliński, współpracownicy: Jasiński, L. Kaźmierczak, St. Rożnowski, J. Sarnowski, pd Wł. Osuchowski, pd W. Sawicki. Komisja Osobowa: ph. M. Dybczyński — przewodn., ph. Wł. Czapliński, pd. A. Czapliński, ph. J. Giertych, ph. K. Gorzkowski, ph. St. Lange, ph. J. Sosnowski, p. J. Trzpil.

VII. W. Zagraniczny: Kier. ph. J. Giertych, współpracownicy pd J. Arlitewicz, G. Bortnowski, St. Czapiewski, Wł. Filopotto, Jung, Maciejewski, St. Miłaszewski, pd F. Niczewski. pd K. Skorupski, E. Szaffenberg.

VIII. W. Wychowania Fizycznego: Kier. h. H. Glass, współpracownicy stali: ph Dr. Marja Skokowska, Dr. Zofja Rzeczycka-Wykowska, ph Marja Szymańska, współprac. niestały: Jerzy Szyszko.

IX. W. Przysposobienia Wojskowego. Do 1.IV. 1925 kier. wydz. był E. Ginalski, potem czasowo referat w Wydz. Organiz. referent inż. St. Manasterski — kpt. rezerwy.

X. W. Zawodów: Kier. ph M. Dybczyński.

XI. W. Wpisu Drużyn: Kier. ph L. Grabowski. (do 1.VII. referat w wydz. org. ph R. Miszewski).

Komisja Dyscyplinarna: przewodn. ph M. Dybczyński, członkowie: ph J. Giertych, ph L. Grabowski. pd A. Czapliński, pd K. Wojtczak.

Członkami czynnymi G. K. M. poza Kierownikami Wydziałów są Dhowie: Przewodn. R. Bniński, Prof. Dr. St. Ciechanowski, h. Prof. Dr. Eugenjusz Piasecki, h. T. Strumiłło, ph O. Grzymałowski, ph R. Daszkiewicz, h. A. Heidrich, ph Z.K. Byczyński.

Dział Kół Przyjaciół: Kier. Dz. St. Czajkowska, Sekretarz: Niemierko.

Wydział Wykonawczy Starszego Harcerstwa: Kier. Wydz. Jan Grabowski, Sekr. W. Dąbrowski, członkowie: M. Chmielewski (ustąpił), W. Prażmowska, M. Stypińska.

Dział Zagraniczny: Ogólne Kierownictwo Dz. Minister Dr. K. Bertoni, Sekr. do spraw Zagranicznych T. Sopoćko.

Zarząd Koła Przyjaciół Dz. Zagranicznego: Przewodniczący Min. Dr. K. Bertoni, Skarbn. Teresa hr. Łubieńska, Przewodn. Komisji Finansowej Izabella ks. Radziwiłłowa, Wice-Przewodn. Komisji Finansowej Adamowa hr. Sobańska, członkowie: Mery Ciechanowiecka, Antoni Czerwiński, Marjan Szumlakowski, Sekretarz Zarządu: T. Sopoćko.

Dział Wydawnictw: Kier. Lech Grabowski.

Dział Propagandy: Kier. Prof. Tadeusz Uhma, współpracownicy: Z. Uhmowa, J. Chwalibogowa, J. Giertych, I. Kozielewski, J. Rudnicki, T. Sopoćko.

„Harcmistrz" Redaktor: St. Sedlaczek, Sekr. Red. L. Grabowski. Stali współpracownicy: J. Giertych, St. Czapiewski.

„Harcerz" Redaktor: T. Uhma, Sekr. Z. Gołębiowska, członkowie redakcji: St. Łoś, W. Prochnau, J. Sosnowski, J. Zienkiewiczówna.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 8 z dn. 24. III. 1926 r.

I. Zjazd Walny. N. podaje do wiadomości, że otwarcie Zjazdu Walnego w I terminie wyznaczono na godz. 9-tą. (R. N. Z. H. P. L. 7 p. 2—omyłkowo godz. 10-ta).

II. Oznaki lat służby (zmiana Rozkazu N. Z. H. P. L. 24 z dn. 7. IX. 1925 r.) N. uzupełnia regulamin munduru i oznak jak następuje: „Oznakami lat służby są listki metalowe dębu, długości 10 mm., noszone nad lewą kieszenią pod krzyżem harcerskim. Za 1 ukończony rok służby—1 listek ciemnobronzowy, oksydowany, za 3 lata listek srebrny oksydowany.—Prawo noszenia ma każdy harcerz po przyrzeczeniu, posiadający odpowiednią ilość lat nieprzerwanej służby, licząc od daty wstąpienia do Z. H. P. Urlopy półroczne i dłuższe odlicza się; służbę wojskową, o ile o niej zameldowano Komendzie Chorągwi lub Głównej Kwaterze, zalicza się do lat służby harcerskiej pod warunkiem, że w czasie pobytu w wojsku harcerz nie stracił łączności z Harcerstwem; odpowiednie zaświadczenie w książce służbowej wpisuje Komenda, której zgłoszono służbę wojskową.—Podstawą do obliczenia ukończenia lat służby, upoważniającego do noszenia odpowiednich oznak są notatki w książeczce służbowej.—Pożądane jest uroczyste przypinanie oznak służby na zbiórce zastępu, lub drużyny, ewentualnie połączone z innemi uroczystościami (Patron drużyny, św. Jerzy, rocznice drużyny i t. p.)—Listki dębowe może nabywać każdy harcerz podobnie jak lilijki harcerskie.

III. Powtórne wstąpienie do Z. H. P. N. wyjaśnia: członek czynny lub przodownik (ca) pozbawiony stopnia instruktorskiego, może zostać członkiem współdziałającym Z. H. P. lub starszym harcerzem tylko za zgodą Naczeln. G. K. i po wywiązaniu się z obowiązków organizacyjnych instruktora (jak w rozkazie N. Z. H. P. L. 8 z 1925 r. punkt 3 B.)

IV. Odpowiedzialność drużynowych. Ponieważ zachodzą wątpliwości kiedy i o ile drużynowa, drużynowy odpowiada za całość i zdrowie młodzieży, wchodzącej w skład drużyny, jeżeli rozkazy władzy przełożonej kolidują z jego rozporządzeniami, Naczelnictwo Z. H. P. wyjaśnia, że drużynowe (i) całkowicie są odpowiedzialni za swą młodzież w czasie pełnienia przez nią służby. Jeżeli władza przełożona wyda rozkaz, którego wypełnienie według zdania drużynowej (ego) może zagrażać zdrowiu młodzieży, wówczas obowiązany jest on (a) przedłożyć swoje wątpliwości władzy rozkazującej. Gdy mimo to rozkaz nie zostanie zmieniony, wówczas odpowiedzialność spada na władzę, wydającą rozkaz. Drużynowa (wy) ma prawo zwrócenia się o rozkaz na piśmie.

V. Harcerze-oficerowie w czynnej służbie. N. komunikuje, że w dalszym ciągu czyni kroki u kompetentnych władz celem zmiany rozkazu zabraniającego należenia do Z. H. P.

VI. Oszczędność. N. zmienia częściowo rozkaz l. 27. z dn. 25. XI. 25, dopuszczając lokowanie oszczędności harcerskich nie tylko w P. K. O, ale i w innych odpowiednich instytucjach, dających gwarancje pewnej lokaty.

VII. **Członkowie czynni G. K. Ż. i M.** Naczelniczka G. K. Ż. na podstawie uchwały N. z 5.III 1926 r. zaprosiła na członków czynnych G. K. Ż. dhny: O. Małkowską, J. Falkowską i J. Łapińską.

Naczelnik G. K. M. na podstawie uchwały N. z 5.III.1926 r. zaprosił na członków czynnych

G. K. M. dhów: prof. St Ciechanowskiego, Prof. Dr. E. Piaseckiego, i W. Sikorskiego.

VIII. **Zarządy Oddziałów.** Radom. N. zatwierdza zmianę na stanowisku przewodniczącego Z. O., zwalniając na własną prośbę Dha Ks. W. Muszalskiego, a zatwierdzając dha W. Czapskiego.

IX. **Komendy Chorągwi.** Sosnowiec. N. udziela urlopu do dn. 15.VIII.26 r. ph Ks J. Sobczyńskiemu ze stanowiska Kom. Chor. i mianuje zastępcą ph Bujakowskiego.

Stolica. N. zatwierdza zmianę na stanowisku zastępcy K. Ch. zwalniając ph L. Bobolego a zatwierdzając ph St. Rekłajtisa.

Wilno. N. zatwierdza skład osobowy K. CH. M. zwalniając jednocześnie dotychczasowy skład: K. Ch. i Kier. Wydz. Obozów ph A. Niwiński (mianow. poprz.), ph J. Grzesiak Czarny zastępca K. Ch. i Kier. Wydz. W. F. i P. W., pd P. M. Puciata—Kier. wydz. Drużyn, W. Urban—Kier. Wydz. Prasowego, pd Remiszewski—przyboczny i Kier. Wydz. Organiz., członkowie dh prof. W. Dziewulski i ph W. Cywiński.

X. **Mianowania starszyzny.** Podharcmistrze dhowie: Ks. A. Jarosiewicz i J. Wąsowicz (Ch. Lwów), M. Łętowski (Ch. Łódź), Ks. J. Wierzbowski (Ch. Białystok).

Przodownicy. Dhowie: St. Czapiewski (G. K. M.) J. Fik, A. Launer, M. Lewiński, J. Mędyk, St. Sokołowski, K. Stawarski, A. Scholz, Em. Wyrobek (Ch. Kraków).

Członkowie czynni: dhowie: K. Grzbiela, (Ch. Katowice) K. Jędrzejewski (Ch Płock) Z. Stieber (Ch. Kraków).

XI **Zmiana przydziału.** N. przydziela ph Ks. Wiertla z Chor. Poznańskiej do Ch Toruńskiej.

XII. **Urlopy.** N. udziela urlopu dhom. ph M. Borzęckiemu (G. K. M.) do 1.VII.26 r. ph W. Chrzanowskiemu (Ch. Poznań) do 1,VII.26, pd W. Rychlickiemu (Ch. Kowel) do 1.IX.26 r.

XIII. **Cofnięcie stopni.** N. cofa na własną prośbę stopień przodownika dh R. Pruskiemu (Ch Toruń) i przenosi go do kat. czł. współdziałających.

XIV. **Zwolnienie z Z. H. P.** N. Zwalnia na własną prośbę z Z. H. P. ph M. Łowińskiego, będącego w czynnej służbie wojskowej, (Chor. Katowicka) z powodu odmowy zezwolenia M. S. Wojsk na należenie do Z. H. P.

N. cofa stopień podharcmistrza i zwalnia z Z. H. P. dha W. Wierzbowskiego (Chor Warszawska).

Wice-Przewodniczący. Z. H. P. (—) *St. Sedlaczek.*

Sekretarz Generalny. (—) *O. Grzymałowski.*

ANKIETA W SPRAWIE P.W. NA TERENIE HARCERSTWA.

Ankieta została rozesłana do komendantów Chorągwi dn. 9 stycz. termin nadsyłania odpowiedzi upłynął 15. lut. Do 30 marca nadesłały je Chorągwie: Brześć, Katowice, Łódź, Lublin, Płock, Radom, Toruń, Warszawa, Wilno. Włocławek usprawiedliwił się. Według bardzo niepewnych naogół danych ćwiczyło w r. 1925 harcerzy: (por. Sprawozdanie N.R.H. str. 10).

	w hufcach szk.	w Z.H.P.
Brześć	406	—
Katowice	?	50
Łódź	—	199
Toruń	168	802 (?)
Warszawa (prow.)	349	—
Wilno	135	30

Zresztą brakw odp. na ankietę danych zupełny.

W obozach p. w. (poza harcerskiemi) według odp. na ank. brało udział 78 h. z Ch. Brzesk., 30 z Katowickiej, 4 z Łódzkiej, 7 z Płockiej, 32 z Radomskiej, 82 z Toruńskiej, 64 z Warsz. (prow.), 8 z Wileń. Własne obozy p. w. lub uznane za p.w. miały Ch: Lwów, Łódź, Warszawa (obóz instr. Wigry), Lublin.

Wpływ pod względem wychowawczym. „Harcerstwo wiele traci z swej ideologji oddając mł. do ob. wojsk., gdyż nieraz nasza karność jest znacznie większa niż w ob. Uczestnicy zaś widząc brak karności nawet w wojskowych organizacjach—gorszą się“. „Wpływ obozów p. w. bardzo ujemny, 75% wystąpiło z harc. przenosząc się na stałe na teren hufców“. „Obóz instruktorski p. w. i łączności w Zegrzu pod względem wychowawczym wpłynął bargzo dodatnio“, „z kilku stron słyszałem o ujemnym wpływie pod względem wychowawczym“.

„Dobre wyrobienie wojskowe; harcerskość zupełnie znikła. Harc. będący na obozach p.w. (oprócz harcerskich) po powrocie byli usuwani lub zwalniani z Z.H.P. za przekroczenia 10 p. prawa i obecnie z powodu wpływów p.w. w kilku środowiskach pracy harc. zupełnie niema“. „K. Ch. nie posiada danych o wpływie obozów p.w. na harcerzy“ (Szkoda!)

Plany obozowe na 1926 r. Brześć nie urządza, Katowice na 100—150, Płock—do obozu łączności chce wysłać h, Radom 60 wysyła do związkowego obozu p. w., Toruń—obóz instr. harc. z p. w, nadto osobna kompanja w obozie D. O. K.; Warszawa—obóz p. w. z obsadą harcerską (udział w związkowym), Wilno — nie urządza, — zresztą brak wiadomości.

Ogólna charakterystyka. Brześć: „Najlepiej p. w. stoi w miasteczkach mniejszych, gdyż tam oficerowie mają więcej czasu i specjalnie nieraz oddają się Harcerstwu, w środowiskach większych H. schodzi na drugi plan z powodu nikłego % harcerzy w ogólnej liczbie uczni w hufcach i znacznie większego wymagania od harcerzy“ (jaki związek między większem wymaganiem, a drugim planem?), Katowice: „Praca p. w. rozwija się na terenie h. dość słabo, głównie z powodu braku odpowiedniego ogólnego kierunku harcerskiego, braku instruktorów, przeciążenia chłopców pracą specjalnie harcerską“ i t. p. Łódź oficer instrukcyjny prowadzi „szkoły P. W. Z. H. P.“, komendantami są harcerze ze stopniem instruktorskim, w hufcach szkolnych harcerze stanowią $^1/_6$ (ogółem hufców 51, ćwiczących 2.950). Radom w 6 hufcach praca idzie stale i programowo, w 1 dorywczo. „Naogół praca nad p. w. harcerzy... nie może się normalnie rozwijać, a to z braku instruktorów,

którzyby udzielali się H-twu. Warszawa. Przeszkód niema. Praca p. w. w wielu środowiskach dopiero zapoczątkowana. Wilno. „Przeszkód w pracy p. w. właściwie niema i praca ta jest zależna tylko od dobrej woli drużynowych".

Prace programowe. (Poglądy komendantów będą szczegółowo rozważone—narazie krótkie informacje).

Brześć 1) Praca harc. powinna być ściśle połączona z pracą p. w., 2) dążyć do urządzenia własnych obozów p. w. z oficerami-harcerzami 3) tymczasem: a) korzystać z pomocy oficerów tylko instruktorskiej, wychowawcze kierownictwo obozów dając harcerzom, b) wydzielać harcerzy w osobne obozy, c) rozkazem G.K. przydzielać instruktorów-harcerzy do obozów p. w. 4) Harcerz Rzeczp. winien mieć 1 st. p. w., podharcmistrz 2 st. lub instr. p. w. 5) w przyszłości objąć całą sprawę p.w. w ręce Z. H. P.

Katowice 1) „pracę p. w. prowadzić jako nieodłączalną część programów Z. H. P." 2) oprzeć na harc.-absolwentach kursów p.w. wracających ze służby wojskowej i t. p. 3) wydzielić harcerzy z hufców lub przynajmniej wewnątrz hufców, 4) „ćwik"— cały zakres p. w. 5) opracować podręczniki i regulaminy.

Lublin 1) integralna część pracy harc. „przygotować do przyszłej służby wojsk., nie naszym obowiązkiem jest szkolenie żołnierza, ale zaprawić młodzież i przygotować do jej przyszłych obowiązków, jako żołnierza", 2) nacisk na wych. fiz. sporty, 3) w harc. i dotyczas ta praca była prowadzona. Zwrócić większą uwagę, uzupełnić. 4) uzyskać ustawowo możność prowadzenia p. w. wewnątrz organizacji 5) stopniowo starać się obchodzić bez pomocy wojskowej, kształcąc własnych instruktorów, zwłaszcza na własnych kursach. 6) wprowadzić musztrę wojskową, 7) nie wydzielać z hufców harcerzy z tych klas w których jest prowadzone p. w. w szkole, ale „uzyskać, by harcerze byli bezwarunkowo zwolnieni z wszelkich ćwiczeń p. w. na niedzielę i święta, jak również na kursy i do obozów drużyn, gdzie powino być prowadzone p. w. systematycznie i gdzieby mogli składać egzaminy p. w.

Łódź (uchw. zj. druż. 3 i 4.X.1925) 1) p.w. składowa część programu drużyn 2) właśni instruktorzy—szkolić ich zimą i latem 3) o ile możliwe w obrębie hufców tworzyć drużyny złożone wyłącznie z harcerzy pod kierunkiem—o ile możności drużynowego Z. H. P. 4) systemat. zorganiz. p. w. w drużynach pozaszkol. przy pomocy oficer-instr.

Płock 1) P.w. integralną częścią pracy harc. 2) wyszkolić własnych instr. 3) własne obozy p. w. 4) z hufców wydzielić o ile mamy własnych instruktorów 5) uzupełnić próby młodz. przodownik—I i II st. p. w., podharcm.—kurs dla kierowników hufców szk. ewent. specj. kurs intr.

Toruń 1) część progr. harc. 2) własnych instr. 3) wojsko: pomoc techniczna i kontrola, 4) z hufców „wyłączyć młodzież harc. i osobno" (jak rozumieć to „osobno—jako część") jako część programu harc. przerabiać p. w. 5) uzupełnić próby mł. instruktorskie.

Warszawa 1) Należy p. w. prowadzić jako hufce szkolne lub pozaszkolne, nie wiążąc jednak ściśle z pracą harc., 2) pożądane, aby instr. p. w. byli instr. harc. lub starsi harc., 3) kursy instr. p.w-harc., 4) „młodzież h. z hufców szkolnych wydzielać jedynie w osobne plutony, drużyny, o ile oczywiście pozwalają na to warunki miejscowe (ilość harcerzy w hufcu, różny rodzaj p. w: kawaleryjskie, piechoty i t. p.)." 5) „Włączyć p.w. do prób i sprawności, oraz ustalić kilka sprawn. jak: grenadjer i t. p."

Wilno 1) obawa przejścia słabszych drużyn wyłącznie na p. w. i zmilitaryzowania „w złym gatunku", 2) p. w, „nie należy wiązać ściśle z pracą harc., lecz należy prowadzić w formie kursów na stopnie p. w. lub specjalnych, ewentualnie przez udział harcerzy w hufcach szkolnych, 3) prowadzić ile się da własnemi siłami, już obecnie „funkcje dowódców i administr. na kursach i obozach harc. p. w. obsadzać harcerzami, zaś władze wojskowe niech dają tylko instruktorów techn. i sprzęt" 4) harc. „wydzielić z hufców szkol. i stworzyć hufce (kursy) harc. p. w. W większych środowiskach mogą taki hufiec tworzyć harcerze kilku drużyn, z mniejszych harcerzy z hufc. szkolnych grupować w oddzielne drużyny. Nie przerywać normalnej pracy w drużynach harc. 5) kilka konkretn. propozycyj zmian w próbach, 6) oznaka dla instr. i harcerzy posiadających stopnie wojskowe lub p. w.

Zestawił *St. Sedlaczek.*

Wszystkim Czytelnikom serdeczne życzenia Wesołych Świąt zasyła

Redakcja.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA. Warszawa, Aleja Ujazdowska 37 m. 12. Telefon 266-85.
Redaktor: Stanisław SEDLACZEK. Sekretarz Redakcji: Lech GRABOWSKI.
Nakład i Administracja: Warszawa, Traugutta 2, Centralna Komisja Dostaw Harcerskich. Tel. 145-54. Konto P. K. O. 536